

Genius loci – duch miesta... Svojím spôsobom ho má každý, kúsok planéty. Niekde ho cítiť silne, inde je nepatrný. Tvoria ho malebné zákutia, história, či ľudia. V nedávnych rokoch k bežnému dňu v Prievidzi patril Feri Bany – postavička dokresľujúca kolorit námestia v posledných desaťročiach.

Feri Bany – postavička z nášho mesta

Málokto spomedzi starších Prievidžanov ho nepoznal. Chlapík v teplákoch, či trenírkach a saku bez košele, alebo vo svetri, v teniskách, s klobúkom, či šiltovkou na hlave... Zdravil každého, koho aspoň z videnia poznal a večne sa vypytoval, čo je nové – v meste, na úradoch, ale hlavne v športe. Jedného dňa sa však z prievidzského námestia vytratil. Žiaľ, tak ako sa pred rokmi nenápadne vytratil z námestia, potichu sa vytratil aj z pozemského života. Jeho púť na tomto svete sa skončila v sobotu 4. septembra 2010 vo veku nedožitých 75 rokov.

Malý Ferko sa narodil 22. decembra 1935 v Prievidzi u Baškov – oproti Lúkavici. Do školy chodil najprv na Drevený rínok, neskôr do meštianky v kláštore. Ferka do školy vozili posadeného na vreciach vozíka. Jeho rodičia boli totiž korenári a Ferkova mama predávala na Drevenom rínku. V jednej ruke držal kus chleba a v druhej klobásu. Mal skvelý apetít, o ktorom kolovali priam legendy, a ktorý mu zostal až do posledných dní života.

Počas života vystriedal viacero zamestnaní – Baňu Nováky, Baňu Handlová, Kovotex Prievidza, Včelárske družstvo Prievidza. Absolvoval aj deväť mesiacov vojenskej služby, ale keďže sa už začalo javiť, že bude ďalším Švejkom – tak ho radšej poslali domov...

Od roku 1963 pracoval ako pomocný robotník v Reštauráciách Prievidza, prevádzka Zobor, kde pracoval až do odchodu do predčasného dôchodku. K tomuto obdobiu jeho života sa viaže množstvo príhod, ktoré vyšli knižne v edícii Filigrán v roku 2002 pod názvom *Feri Bany – postavička z nášho mesta*, odkiaľ sú prevzaté niektoré citáty a obrázky.

Feri občas dopravoval na káre občerstvenie aj na zasadnutia OV KSS (Okresný výbor Komunistickej strany Slovenska). Raz vraj vyšiel na chodbu vysokopostavený funkcionár a Feri ho hneď oslovil:

Feri Bany – postavička z nášho mesta

– *Preboha, robte voľačo s privickým fodbalom!*
– *Mne to nehovor, chod' to povedať tým vnútri.*
– *Môžem?* – spýtal sa Feri. Otvoril dvere do zasadačky a na vyjavených tam v pléne spustil:

– *Súdruhovia, odložte tie šalabastre a preboha živého, robte voľačo s tým privickým fodbalom, lebo až vypadneme, ani pánboh nám to už nevykope.* So smiechom sľúbili, ale ako to dopadlo všetci určite viete...

V auguste 2003 prišiel Feri Bany bývať do súkromného penziónu – Domova dôchodcov Vilma v Handlovej. Napriek tomu, že tu bolo o neho dobre postarané, rodná Prievidza, s ktorou bol spojený pupočnou šnúrou, mu veľmi chýbala. Kontakt mu pomáhali udržiavať kamaráti z mladosti, ktorí ho pravidelne navštevovali a žiadna návšteva sa neobišla bez poriadnej dávky dačoho dobrého pod zub. Boli by ho radi zobrali aj do Prievidze na niektorý športový duel, ale v posledných mesiacoch to už jeho zdravotný stav nedovoľoval.

Utorok 7. septembra 2010 sa s Ferim za všetkých rozlúčil Tibor Tulík. Prišli kamaráti z mladosti, známi, ktorí ho poznali alebo ho len stretávali na námestí. Počas smútočného obradu mi nevedojak prišla na rozum aj jedna vypočutá príhoda. Raz sa Ferimu prihodilo, že bol na pohrebe. Z cintorína odchádzal medzi poslednými a vtedy ho pristavil starší ujko a pýta sa ho, že či by mu neporadil, ako sa dostane von. Feri reagoval protiotázkou:

- *A deže chcete ísť ujko?*
- *Rád by som išiel domov* – odpovedá starý pán.
- *No, a koľko máte rokov?* – znela ďalšia Feriho otázka.
- *Deväťdesiatdva* – ujko nato.
- *Očúvajte, a to sa vám ešte oplatí...?*

Spomínajme na Feriho Banyho tak, ako sme ho poznali – so šibalským úsmevom na tvári a svojským humorom komentujúc dianie v meste, na tržnici, na úradoch, či na futbalovom štadióne...

Ing. Peter Paulík
riaditeľ KaSS

